

2. Τελικές προτάσεις

1. **Ορισμός :** Δηλώνουν το σκοπό στον οποίο αποβλέπει και κατευθύνεται η ενέργεια του υποκειμένου της πρότασης απ' την οποία εξαρτώνται.
- Κόλαζε τά πάθη, ἵνα μή ὑπό τούτων κολασθῆς.
2. **Εξάρτηση :** Εξαρτώνται από κάθε ρήμα και κυρίως από ρήματα κίνησης ή σκοπίμης ενέργειας.
- Μή φθόνει τοῖς εὐτυχοῦσι, μή δόξη εἶναι κακός
3. **Συντακτικός ρόλος:** πολύ σπάνια μια τελική πρόταση μπορεί να λειτουργήσει σαν επεξήγηση σε τελικό αίτιο που μπαίνει προεξαγγελτικά στην πρόταση απ' την οποία εξαρτιέται.
- Τούτων ἕνεκα τοὺς παῖδας παιδεύομεν, ἵνα ἀγαθοὶ γένωνται
4. **Εισαγωγή :** εισάγονται με τους τελικούς συνδέσμους: ἵνα, ὅπως, ὡς (= για να) και με το μόριο μή (= για να μη)
5. **Άρνηση :** Είναι προτάσεις επιθυμίας και δέχονται άρνηση μή.

ΕΚΦΟΡΑ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
1. υποτακτική (ύστερα από αρκτικό χρόνο): ο σκοπός παριστάνεται σαν προσδοκώμενος με βεβαιότητα	- Τούτων ἕνεκα τοὺς παῖδας παιδεύομεν, ἵνα ἀγαθοὶ γένωνται. - Τούτου ἕνεκα ἐκκλησίαν ξυνήγαγον, ὅπως ὑπομνήσω καὶ μέμψωμαι
2. υποτακτική (ύστερα από ιστορικό χρόνο): ο σκοπός αναφέρεται μεν στο παρελθόν, αλλά διαρκεί στο παρόν και μέλλον	- Ὡ, ετο φίλων δεῖσθαι, ὡς συνεργούς ἔχοι
3. ευκτική πλάγιου λόγου (ύστερα από ιστορικό χρόνο)	- Εἰ γάρ ὄφελον οἶοί τε εἶναι οἱ πολλοὶ τά μέγιστα κακὰ ἐξεργάζεσθαι, ἵνα οἶοί τε ἦσαν καὶ τά μέγιστα ἀγαθὰ, καὶ καλῶς ἂν εἶχεν
4. οριστική ιστορικών χρόνων: τότε δηλώνουν σκοπό που δεν πραγματοποιήθηκε στο παρελθόν. Προηγείται ευχή ανεκπλήρωτη ή κάτι που μπορούσε να χρίνει αλλά δεν έγινε.	- Ἐβουλόμην δ' ἂν Σίμωνα τήν αὐτήν γνώμην ἐμοί ἔχειν, ἵν' ἀμφοτέρων ἡμῶν ἀκούσαντες ἔγνωτε τά δίκαια - Συμπράττουσι ὅπως μεγίστην δόξαν ἔξουσιν
5. οριστική μέλλοντα: ο σκοπός προβάλλεται με βεβαιότητα	- Οἶμαι καὶ τούτου ἕνεκα ἀσκεῖν ἡμᾶς ..., ἵν', εἴ ποτε δεῖοι, δυναίμεθα αὐτοῖς συμφόρως χρῆσθαι
6. ευκτική (έστω και αν δεν έχουμε εξάρτηση από ιστορικό χρόνο). Τότε ή χρίνεται έλξη σε προηγούμενη ευκτική ή έχουμε απλή σκέψη του λέγοντος	- Ἴσως δέ που ἀποσκάπτει, ὡς ἄπορος εἶη ἡ ὁδός
7. ὅπως, ὡς + ἂν αοριστολογικό + υποτακτική. Σκοπός: πιθανός, υποκειμενικός. Τότε έχουμε λανθάνοντα υπ. λόγο.	- Καθεῖρξαι' αὐτόν, ὡς ἂν σκότιον εισορᾷ κνέφας (λανθάνει υπόθεση: ἔάν καθειρχθῆ ...)

α. Σπάνια μια τελική πρόταση εκφέρεται και με: δυνητική οριστική ή ευκτική. Τότε λανθάνει υπόθεση.

- προσήκεν εὐθύς λέγειν, ἵνα μάλλον ἂν ἐπιστεύετο
- Διεδίδου βουῖς, ὅπως ἂν θύσαντες (=εἰ θύσειαν) ἐστιῶντο.

β. ἵνα(= εκεί, όπου): Πολύ σπάνια το "ἵνα" βρίσκεται με την αρχική του επιρρηματική σημασία. - Πατρὶς πάσα, ἵν' ἂν πράττη τις εὖ.

3. Υποθετικές προτάσεις

1. **Ο ρ ι σ μ ό ς :** Δηλώνουν τον όρο, την προϋπόθεση με την οποία μπορεί να ισχύει ή να αληθεύει αυτό που εκφράζει η πρόταση (συνήθως κύρια) απ' την οποία εξαρτιόνται.
- Ει εἰσὶ βωμοί, εἰσὶ καὶ θεοί - Ἐάν ἐμέ ἀποκτείνητε, βλάψετε ὑμᾶς αὐτοὺς
2. **Ε ι σ α γ ω γ ῆ :** Εισάγονται μέ τούς ὑποθετικούς συνδέσμους *εἰ, ἔάν, ἄν, ἦν*.
3. **Ε κ φ ο ρ ᾶ :** Οι υποθετικές προτάσεις εκφέρονται: *εἰ + οριστική ἢ ευκτική ἔάν, ἄν, ἦν, + υποτακτική*
4. **Α ρ ν ῆ σ η :** Είναι προτάσεις κρίσης ἀλλά δέχονται ἀρνηση "μή", γιατί προέρχονται ἀπό ευχετικές προτάσεις.
5. **Υποθετικός λόγος:** Η υποθετική πρόταση μαζί με την κύρια απ' την οποία εξαρτιέται μας δίνουν ἕναν ολοκληρωμένο συλλογισμό. Αὐτός είναι ο λεγόμενος υποθετικός λόγος. Η υποθετική λέγεται ὑπόθεση και η κύρια ἀπόδοση.
- Εἰ μή φυλάξεις τὰ μικρά, ἀπολείς τὰ μείζονα.

4. Εναντιωματικές ἢ Παραχωρητικές προτάσεις

1. **Ο ρ ι σ μ ό ς :**
 - α. **Εναντιωματικές:** Δηλώνουν τη λογική ἀνακολουθία που υπάρχει ἀνάμεσα στο νόημα της ἐναντιωματικής και της πρότασης απ' την οποία εξαρτιόνται.
 - β. **Παραχωρητικές:** Δηλώνουν ὅτι αὐτός που μιλάει ἢ γράφει παραδέχεται κάτι ἢ ὑποχωρεῖ σε κάτι που ἐμφανίζεται ἀντίθετο στο νόημα της πρότασης απ' την οποία εξαρτιόνται
- Εἰ καὶ χρημάτων εὐποροῦμεν, οὐκ εὐτυχοῦμεν
- Κἄν μή θέλῃς, οἱ θεοὶ οὕτω βουλήσονται

ΔΗΛΩΝΟΥΝ	ΕΙΣΑΓΟΝΤΑΙ - ΕΚΦΕΡΟΥΝ		ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ	
παραχώρηση ἢ ἐναντίωση πραγματική	<i>εἰ καὶ + οριστική ἢ ευκτική</i> <i>ἔάν καὶ + υποτακτική</i> <i>ἄν καὶ + υποτακτική</i>	= <i>αν και, μολονότι</i>	- <i>εἰ καὶ χρημάτων εὐποροῦμεν, οὐκ εὐτυχοῦμεν</i> - <i>τὰ δίκαια πάντες, ἔάν καὶ βούλωνται, ἀσχύνονται μὴ πράττειν</i>	
παραχώρηση ἢ ἐναντίωση ἀδύνατη ἢ ἀπίθανη ἢ κατὰ παραχώρηση πιθανή	ΚΥΡΙΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΤΙΚΗ	- <i>καὶ μηδένα ἀνθρώπων ἤσχυνου, τοὺς θεοὺς ἔχρησέ σε δεδιέναι</i> - <i>ἀνὴρ πονηρός δυστυχεῖ κἄν εὐτυχῆ</i> - <i>οὐκ ἄν συνεβούλευσα ἡμῖν, οὐδ' εἰ πάνθ' ὑπισχνούντο ὑμῖν ποιήσῃν</i> - <i>οὐδ' ἄν δεκάκις ἀποθάνῃ, οὐδέν μᾶλλον κινήσεσθε</i>	
	καταφατική	<i>καὶ εἰ (καὶ) + οριστική ἢ ευκτική</i> <i>καὶ ἔάν + υποτακτική</i> <i>καὶ ἄν</i>		<i>ἀκόμα και αν, ἔστω και αν</i> <i>και αν ἀκόμα</i>
	Αρνητική	<i>οὐδ' εἰ, μήδ' εἰ + οριστική ἢ ευκτική</i> <i>οὐδ' ἔάν, οὐδ' ἄν + υποτακτική</i> <i>μήδ' ἔάν, μήδ' ἄν</i>		<i>οὔτε και αν</i>

2. **Εναντιωματικός υποθετικός λόγος.** Μαζί με την κύρια πρόταση σχηματίζουν υποθετικό λόγο που εκφράζει ἐναντίωση (ἀρνηση: μή)

4. Εναντιωματικές ή Παραχωρητικές προτάσεις

1. Ο ρ ι σ μ ό ς :

α. **Εναντιωματικές:** Δηλώνουν τη λογική ανακολουθία που υπάρχει ανάμεσα στο νόημα της εναντιωματικής και της πρότασης απ' την οποία εξαρτιόνται.

β. **Παραχωρητικές:** Δηλώνουν ότι αυτός που μιλάει ή γράφει παραδέχεται κάτι ή υποχωρεί σε κάτι που εμφανίζεται αντίθετο στο νόημα της πρότασης απ' την οποία εξαρτιόνται

- Εί και χρημάτων εύποροῦμεν, οὐκ εὐτυχοῦμεν
- Κἄν μή θέλῃς, οἱ θεοὶ οὕτω βουλήσονται

ΔΗΛΩΝΟΥΝ	ΕΙΣΑΓΟΝΤΑΙ - ΕΚΦΕΡΟΥΝ		ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ	
παραχώρηση ή εναντίωση πραγματική	<ul style="list-style-type: none"> εί και + οριστική ή ευκτική ἐάν και + υποτακτική ἄν και + υποτακτική 	<ul style="list-style-type: none"> = αν και, μολονότι 	<ul style="list-style-type: none"> - εἰ και χρημάτων εύποροῦμεν, οὐκ εὐτυχοῦμεν - τά δίκαια πάντες, ἐάν και βούλωνται, αἰσχύνονται μὴ πράττειν 	
παραχώρηση ή εναντίωση αδύνατη ή απίθανη ή κατά παραχώρηση πιθανή	ΚΥΡΙΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΤΙΚΗ		
	καταφατική	<ul style="list-style-type: none"> καί ει (κει) + οριστική ή ευκτική καί ἐάν + υποτακτική καί ἄν 	<ul style="list-style-type: none"> ἀκόμα και αν, ἐστὼ και αν και αν ἀκόμα 	<ul style="list-style-type: none"> - κεί μηδένα ἀνθρώπων ἡσχύου, τοὺς θεοὺς ἐχρῆν σέ δεδιέναι - ἀνήρ πονηρός δυστυχεῖ κἄν εὐτυχῆ
	Αρνητική	<ul style="list-style-type: none"> οὐδ' ει, μήδ' ει + οριστική ή ευκτική οὐδ' ἐάν, οὐδ' ἄν + υποτακτική μήδ' ἐάν, μήδ' ἄν 	<ul style="list-style-type: none"> οὔτε και αν 	<ul style="list-style-type: none"> - οὐκ ἄν συνεβούλευσα ἡμῖν, οὐδ' ει πάνθ' ὑπισχνούντο ὑμῖν ποιήσῃν - οὐδ' ἄν δεκάκις ἀποθάνῃ, οὐδέν μᾶλλον κινήσεσθε

2. **Εναντιωματικός υποθετικός λόγος.** Μαζί με την κύρια πρόταση σχηματίζουν υποθετικό λόγο που εκφράζει εναντίωση (άρνηση: μή)